

14 NYHETER

Uplands Nyheter fredag 10 augusti 2018

Föreningen Solen i Sala och Heby bildades för tio år sedan med syftet att bli den största solelsföreningen i Norden och att arbeta för att regionen ska bli ett solelscentrum. En bit på väg har man

Jubel i solelsförening

HEBY Tioårsjubileum. Rekord-sommar. Höga elpriser. Föreningen Sol el i Sala och Heby har många anledningar att fira. Inte minst för att man visat att solen är en ren, säker och konkurrenskraftigt alternativ för att producera el.

Kenneth Mårtensson är ordförande i föreningen Sol el i Sala och Heby som med sina 240 medlemmar över hela landet driver sammanlagt sex anläggningar.

FOTO: PRIVAT

För tio år sedan såg de flesta på sol el med viss skepsis. Man ansåg att det var dyrt och trodde inte att solitimmarna i Sverige räckte för att producera el så det blev lönsamt. Det fanns också många frågetecken kring solcellernas livslängd och långsiktiga förmåga att producera el. Kenneth Mårtensson, som då arbetade på Sala-Heby energi, hade en idé om att bekämpa fördomarna och bjöd via bolagets kundstidning in folk till ett informationsmöte. Intresset var översvällande.

– Det kom hur mycket folk som helst, säger han.

15 april 2019 bildades föreningen Sol el i Sala och Heby och fick, genom medlemmarnas insatser, ihop ett startkapital på tre miljoner kronor. Sedan dess har utvecklingen varit enorm och fördomarna kring sol el har fått stryka på foten. Idag vet nästan alla

värma upp drygt 15 000 normalvillor. Fast 2018 är, trots vad man kan tro, inget toppår för solelsproduktion. Först och främst inleddes året med mycket snö och i juni och juli har det varit för varmt.

– Förra årets produktion var faktiskt något högre och det beror på värmnen. Solceller innehåller mycket elektronik som inte tivs när det är för varmt. Däremot var maj, med många soltimmar och lagom temperatur en rekordmånad, säger Kenneth Mårtensson som sedan 2018 är föreningens ordförande.

Fast föreningen går ändå mot ett rekordår. Minskade vattennagasin och kärnkraftverk som minskat produktionen har gjort att elpriset stigit.

– Priserna ligger cirka 65 procent högre jämfört med förra året och så har priserna på elcertifikaten, som alla producenter av förnyelsebar energi får, stigit.

Pengarna man tjänar återinvesteras i verksamheten. Just nu planerar man en sjunde och eventuellt en åttonde anläggning, helt i linje med föreningens ursprungliga mål.

– Tanken var inte att ge avkastning utan att gå före och visa att solen är ett reellt alternativ till andra energikällor.

Det har man lyckats med. Heby kommun är den i särklass solanläggningsfästaste kommunen i Uppsala län om man räknar produktion per invånare. Enligt Energikontoret i Mälardalens ärliga statistik producerades cirka 70 watt sol el per invånare i kommunen 2017, vilket är dubbelt så mycket som i Uppsala. Enligt flera bedömare är en av förklaringarna att föreningen Sol el i Sala och Heby gått före och visat att sol el är en fullt fungerande energikälla.

– Är det så så har vi lyckats visa det vi ville från början. Fast vi kanske har skapat ett intresse i Heby men det är kommersiella anläggningar som gör att kommunen, som ju är rätt liten, är den solsektorstaste.

Sett i totalt installerad sol el ligger Heby kommun med sina 944 kWh långt efter Uppsalas 7 330. Fast statistiken visar inte hela sanningen, i sammanställningen över installerad sol el för 2017 ingår exempelvis inte Apoteas jäteanläggning i Morgongåva som

i ett slag mer än fördubblar den installerade solelsproduktionen i kommunen.

Även om solelen i Heby och Sala produceras lokalt så ger verksamheten eko över världen. Genom välgörenhetsprojektet Solskänt har föreningen lyckats få ihop en halv miljon kronor som gått till en solelsdriven vattenpump i Mutomo i Kenya.

– Den kommer nu att förse 6 000 människor med rent dricksvatten utan behov av drivmedel.

PETER AHLGREN

FAKTA FÖRKORTNINGAR

W står för watt och är ett mått på effekt.

kW (kilowatt) står för tusen watt.

MW (megawatt) står för en miljon watt.

kWh (kilowattimme) används för att mäta förbrukning av elektrisk energi. Om du dammsugar en timme med din dammsugare med en effekt på 1 000 watt så drar den en kilowattimme.